

Književna večer – susret s Mirom Gavranom, suvremenim hrvatskim književnikom i dramatičarom

Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru, u Gradskom muzeju Bjelovar, pripremio je 17. travnja 2018. godine susret s Mirom Gavranom, suvremenim hrvatskim književnikom i dramatičarom te članom suradnikom Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Bio je to treći književni susret, a nakon susreta s akademikom Goranom Tribusonom (2013.) i akademikom Ivanom Aralicom (2014.).

Sudionike je pozdravio Milan Pavlović, akademski slikar i ravnatelj Gradskog muzeja Bjelovar, a u kulturno-umjetničkom su programu sudjelovali učenici Glazbene škole Vatroslava Lisinskog Bjelovar i Medicinske škole Bjelovar. Moderator programa bio je prof. dr. sc. Vladimir Strugar, upravitelj Zavoda, a s Mirom Gavranom razgovarala je prof. Tina Gatalica. Gosta večeri Miru Gavrana predstavio je prof. dr. sc. Slobodan Kaštela, voditelj Zavoda i član suradnik, koji je, između ostaloga, rekao:

„Imam osobitu čast i zadovoljstvo da vam u kraćem izlaganju predstavim našeg večerašnjeg gosta gospodina Miru Gavrana, suvremenog hrvatskog književnika i dramaturga.

Miro Gavran suvremeni je hrvatski književnik rođen 1961. godine u selu Gornja Trnava, nedaleko od Nove Gradiške. Od svoje dvadesete godine živi u Zagrebu, gdje je završio studij dramaturgije na Akademiji za kazalište, film i televiziju. Radio je kao dramaturg i ravnatelj Teatra ITD, a od 1993. godine živi i radi kao profesionalni pisac. Njegovi kazališni i prozni tekstovi uvršteni su u brojne antologije i hrestomatije u zemlji i inozemstvu.

Jedini je živući dramatičar u Europi koji ima kazališni festival sebi posvećen, izvan zemlje rođenja, na kojem se igraju isključivo predstave nastale prema njegovim tekstovima. Festival djeluje od 2003. u Slovačkoj, u Trnavi, od 2012. u Poljskoj, u Krakovu, a od 2016. u Češkoj, u Pragu, pod nazivom GAVRANFEST.

Djela su mu prevedena na 40 jezika, a knjige su imale preko 200 izdanja u zemlji i inozemstvu, uključujući i dvije popularne drame Mire Gavrana *Kad umire glumac* i

Lutka koje su kao dvije zasebne knjige nedavno objavljene na hindu jeziku u tromilijunskom indijskom gradu Jaipuru. Po njegovim dramama i komedijama nastalo je više od 300 kazališnih premijera diljem svijeta, a vidjela ih je mnogobrojna publika, po čemu je najizvođeniji suvremeni hrvatski dramatičar u zemlji i inozemstvu u proteklih dvadesetak godina.

S lijeva: prof. dr. sc. Slobodan Kaštela, Tina Gatalica, prof., Miro Gavran i prof. dr. sc. Vladimir Strugar

Miro Gavran debitirao je 1983. godine dramom *Kreontova Antigona* u Dramskom kazalištu Gavella u Zagrebu, a do sada je napisao pedeset kazališnih tekstova. Premijerno je igran diljem svijeta u mnogim svjetskim metropolama, od kojih spominjemo: Pariz, Buenos Aires, Washington, Moskvu, Rio de Janeiro, New York, Prag, Budimpeštu, Rim, Beč, Sofiju, Varšavu, Tel Aviv... Objavio je deset romana te zbirku kratkih priča *Mali neobični ljudi*.

U ranim proznim tekstovima opisuje život u hrvatskoj provinciji slikajući male ljude, svojevrsne antijunake, koji zadržavaju pozitivan odnos prema životu, čak i kada se suoče s nepravdom i velikim teškoćama. Kao četrdesetogodišnjak počinje ispisivati psihološko-egzistencijalne romane inspirirane Biblijom na način da biblijske junake približava senzibilitetu suvremenih čitatelja, tako da ga rado čitaju i vjernici i ateisti. Gavran je s puno emocija i humora napisao deset knjiga za djecu i mlade,

zatim dva scenarija za televizijske filmove te tri libreta za mjuzikle: *Pacijenti*, *Byron* i *Veli Jože* te jedan za operu *Kraljevi i konjušari*. On je u svojoj osobi objedinio nekoliko stvaralačkih osobina: dramski je pisac, romanopisac, pripovjedač, režiser i glumac. Njegovo književno i kazališno djelovanje visoke je estetske razine i prepoznato je i valorizirano u Europi, Aziji te Sjevernoj i Južnoj Americi.

Osim više od dvadeset književnih i kazališnih nagrada u Hrvatskoj i inozemstvu, Miro Gavran član je i prestižnih međunarodnih institucija, od kojih spominjemo: Rusku akademiju književnosti u Moskvi, Hrvatsku akademiju znanosti i umjetnosti i Slavensku akademiju književnosti i umjetnosti, čije je sjedište u bugarskom gradu Varni. U kolovozu 2016. godine dobio je Orden kneza Branimira s ogrlicom od predsjednice Republike Hrvatske, a prošle 2017. godine dobio je i prestižnu godišnju nagradu za promicanje hrvatske kulture u svijetu koju dodjeljuje Hrvatski kulturni klub.

Dopustite mi da na samom kraju zaključim kako je Miro Gavran najprisutniji hrvatski autor u inozemstvu, upravo u svijetu, da je svojim djelima postao istinski 'veleposlanik hrvatske kulture', ali i europskih vrijednosti, što potvrđuje nagrada Dr. Alois Mock koju je Miro Gavran primio 21. prosinca 2017. u Beču. Nagrada Dr. Alois Mock dodjeljuje se već četrnaest godina istaknutim pojedincima koji promiču europske vrijednosti i jedinstvo. Nagradu je uručio Michel Spindelegger, predsjednik Zaklade nagrade A. Mock, koji je rekao i ovo: 'Gavrana nazivaju kulturnim veleposlanikom Hrvatske. On to i jest i to kulturni veleposlanik s europskim vrijednostima, koji je zaslužen dobio tu nagradu za svoj sveobuhvatni stvaralački opus. Miro Gavran veličanstveni je i svestrani umjetnik s europskim vrijednostima, a njegova djela obilježava tolerancija i optimizam za budućnost'.

VLADIMIR STRUGAR